

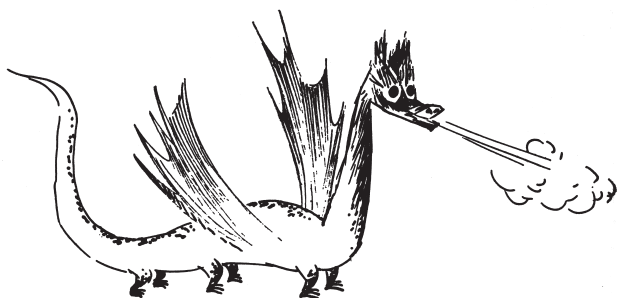
MAAILMAN VIIMEINEN LOHIKÄÄRME

Tove Jansson

**Tätä novellia voi käyttää vain Unicefin
"Global Literacy with Moomins" -ohjelmassa.
Tekstiä ei saa kopioida tai levittää eteenpäin.**

MAAILMAN VIIMEINEN LOHIKÄÄRME

ERÄÄNÄ TORSTAINA MÄTÄKUUN lopulla Muumi-
ipeikko sai kiinni pienen lohikäärmeen siitä
isosta ruskeavetisestä lätäköstä, joka oli isän
riippumattopuun oikealla puolella.

Ei hän tietenkään ollut pyydystämässä
lohikäärmettä. Hän oli yrittänyt vain saa-
da tölkkiinsä pikkuelukoita, joita vilisi
pohjamudassa, hän kun halusi tutkia, miten
ne uudessa liikuttivat jalkojaan ja uivatko ne
todella takaperin. Mutta kun hän tempasi

lasitölkkin ylös, siinä oli aivan muuta.

– Kautta ikuisen häntäni, Muumipeikko kuiskasi hartaasti. Hän piteli tölkkiä molemmin käpälin eikä voinut kuin tuijottaa.

Lohikäärme ei ollut tulitikkulaatikkoa isompi, ja se uiskenteli vedessä liikuttaen viehkeästi läpikuultavia siipiään, jotka olivat kaunismuotoiset kuin kultakalan evät.

Mutta mikään kultakala ei ollut niin komean kultainen kuin tämä pikkuriikkinen lohikäärme. Se säkenöi auringonpaisteessa, se oli täynnä kultanystyröitä, pieni pää oli kirkkaan vihreä ja silmät keltaiset kuin sitruuna. Sen kuudessa kultajalassa oli kussakin pieni vihreä käpälä, ja pyrstö muuttui

hännänpäästä kohti vihreäksi. Se oli ihmeellinen.

Muumipeikko kiersi kiinni kannen (jossa oli ilmareikiä) ja laski tölkin varovasti sammalikkoon. Sitten hän kävi vatsalleen tarkastelemaan lohikäärmettä läheltä.

Se ui lasiseinän viereen ja avasi pikkuisen kitansa, joka oli täynnä pienen pieniä valkoisia hampaita.

Se on vihainen, ajatteli Muumipeikko. Se on vihainen, vaikka on noin hirveän pieni. Mitä minun pitäisi tehdä, että saisin sen pitämään itsestäni... Ja mitähän se syö? Mitä lohikäärme syö...

Huolissaan ja kiihtyneenä hän nosti lasitölkin maasta ja alkoi kulkea kotia kohti, varovasti, ettei lohikäärme kolhiintuisi lasiseiniin. Sehän oli hirveän pieni ja hauras.

– Minä hoidan sinua ja rakastan sinua, Muumipeikko kuiskasi. – Saat nukkua yöllä minun tyynylläni. Ja sitten kun kasvat suuremmaksi ja alat pitää minusta, saat uida kanssani meressä...

Muumipappa puuhaili tupakkamaallaan. Tietenkin olisi voinut näyttää hänelle lohikäärmettä. Mutta ehkä ei sentään. Ei vielä. Parempi pitää sitä yksin muutamia päiviä, niin että se tottuisi hoitajaansa. Ja pitää sitä salaisuutena koko odotusajan, siihen asti kun tulisi kaikkein hauskin: saisi näyttää lohikäärmeen Nuuskamuikkuselle. Muumipeikko painoi tölkin lujasti itseään vasten ja meni takaportaille päin niin välinpitämättömän näköisenä kuin suinkin. Toiset olivat jossain kuistin edustalla. Mutta juuri

kun peikko pujahti sisään, pikku Myy kurkisti vesitynnyrin takaa ja huusi uteliaana:

– Mitä sinulla on siinä?

– Ei mitään, vastasi Muumipeikko.

– Sinulla on jokin tölkki, sanoi Myy ja kurkotti kaulaansa.

– Mitä siinä on? Miksi sinä piilottelet sitä?

Muumipeikko ryntäsi portaita ylös omaan huoneeseensa. Hän laski tölkin pöydälle, vesi loiskui kiivaasti ja lohikäärme oli kietonut siivet päänsä ympärille ja käpertynyt palloksi. Nyt se ojentautui hitaasti ja näytti hampaitaan.

– Tätä ei tapahdu enää koskaan, Muumipeikko lupasi.

– Anna anteeksi.

Hän kiersi kannen auki, että lohikäärme saisi katsella ympärilleen, ja meni sitten panemaan oven salpaan. Myystä ei koskaan tiennyt.

Kun Muumipeikko tuli takaisin, lohikäärme oli kömpinyt vedestä ja istui tölkin reunalla. Muumipeikko ojensi varo-

vasti kypälänsä silittääkseen sitä.

Mutta silloin lohikäärme aukaisi kitansa ja puhalsi pienen savupilven. Sen punainen kieli pisti ulos kuin tulenliekki ja vetäytyi takaisin yhtä nopeasti.

– Ai, sanoi Muumipeikko, sillä hän oli polttanut kypälänsä. Ei pahasti, mutta joka tapauksessa.

Hän ihaili lohikäärmettä enemmän kuin koskaan.

– Kuules, oletko vihainen? hän kysyi hiljaa. – Oletko hirveän kauhea ja julma ja hirmuinen? Voi sinua suloista pientä, tui, tui, tui!

Lohikäärme tuhahti.

Muumipeikko ryömi vuoteen alle ja kaivoi esiin yöväslaattikkonsa. Siinä oli muutamia hiukan kuivahtaneita ohukaisia, voileivän puolikas ja omena. Hän leikkasi kaikista pieneniä paloja ja pani ne pöydälle lohikäärmeen ympärille. Se nuuhki niitä hieman, tarkasteli Muumipeikkoa halveksivasti ja hypähti äkkiä uskomattoman nopeasti ikkunalaud-

alle suuren, lihavan elokuunkärpäsen kimp-
puun.

Kärpänen lakkasi surisemasta ja alkoi sen
sijaan kitistä. Lohikäärme oli iskenyt sen ni-
skaan pienillä vihreillä käpälillään ja puhal-
si nyt savua sen silmille.

Sitten nips naps vain ja pienet valkeat
hampaat iskeytyivät saaliiseen, kita aukeni ja
sinne katosi elokuunkärpänen. Lohikäärme
nieli ja nieli, nuoli kuonoaan, raapi korval-
listaan ja katsoi toisella silmällään ivallisesti
Muumipeikkoon.

– Kylläpä sinä osaat! riemuitsi Muumi-
peikko.

– Voi minun pientä söpö-höpöliiniäni.

Samassa Muumimamma löi gonggongia
alhaalla, oli aamiaisaika.

– Odota nyt kiltisti minua, sanoi Muumi-
peikko. – Tulen takaisin niin pian kuin su-
inkin.

Hän seisoi hetken ja katsoi kaihoten lo-
hikäärmettä, joka ei ollenkaan pitänyt
hyväilyistä, ja kuiskasi:

– Pikku ystäväni.

Sitten hän juoksi kiireesti portaita alas ja kuistille. Myy ei ollut ehtinyt saada edes lusikkaansa puuroon, kun hän jo aloitti:

- Eräät piilottavat salaisuuksia tölkkeihin.
- Suu kiinni, sanoi Muumipeikko.
- Voisi luulla, että eräät keräävät iilimatoja, siiroja tai ehkä hyvin suuria tuhatjalkaisia, jotka lisääntyvät sata kertaa minuutissa, jatkoi Myy.

– Äiti, sanoi Muumipeikko.

– Sinähän tiedät, että jos minä joskus

saisin jonkin pienen eläimen, joka olisi kiintynyt minuun, niin se olisi...

– Jos ja sos ja sössöti sös, sanoi Myy ja purlutti maitoa lasissaan.

– Mitä? kysyi isä vilkaisten lehtensä takaa.

– Muumipeikko on löytänyt uuden eläimen, selitti äiti.

– Pureeko se?

– Se on niin pieni ettei se jaksa purra niin että tuntuisi, mutisi poika.

– Miten pian se kasvaa? kysyi Mymmeli.

– Milloin sen saa nähdä? Osaako se puhua?

Muumipeikko ei vastannut. Nyt oli kaikki taas pilalla. Näin kuuluisi olla: ensin pitää piilossa salaisuutta, sitten äkkiä yllättää sillä toiset. Mutta jos asuu perheessä, ei salaisuudesta eikä yllätyksestä tule mitään. Muut tietävät kaiken alusta alkaen eikä silloin mikään ole hauskaa.

– Minä aion lähteä joelle hakemaan ruokaa, Muumipeikko sanoi hitaasti ja halveksivasti. Halveksivasti kuin lohikäärme. – Sano heille, äiti, etteivät he saa mennä minun

huoneeseeni. Minä en vastaa seurauksista.

- Hyvä on, sanoi äiti ja katsoi Myyhyn.
- Yksikään elävä sielu ei saa mennä hänen huoneeseensa.

Muumipeikko söi arvokkaasti puuronsa. Sitten hän lähti puutarhan läpi sillalle päin.

Nuuskamuikkunen istui teltan edustalla maalaamassa korkkikohoa. Muumipeikko katseli häntä ja ilostui heti taas lohikäärmeestään.

- Hohhoh, hän sanoi. – Perheet ovat toisinaan aika hankalia.

Nuuskamuikkunen murahti myöntävästi ottamatta piippua suustaan. He istuivat hetken hiljaa miehekkään ja ystävällisen yhteisymmärryksen vallitessa.

- Muuten, hei, Muumipeikko sanoi äkkiä.
- Oletko koskaan tavannut lohikäärmettä matkoillasi?

– Et siis tarkoita salamanteria, sisiliskoä tai krokotiilia, sanoi Nuuskamuikkunen pitkän hiljaisuuden jälkeen. – Tarkoitat tietenkin lohikäärmettä. En. Niitä ei enää ole.

– Ehkäpä, Muumipeikko sanoi hitaasti, – ehkä sentään on jäljellä yksi, jonka joku on pyydystänyt tölkkiin.

Nuuskamuikkunen nosti päätään, katsoi häntä terävästi ja näki peikon olevan ihas-tuksesta ja jännityksestä pakahtumaisillaan. Niinpä hän sanoi torjuvasti:

– Sitä minä en usko.

– Ehkei se ole tulitikkulaatikkoa isompi ja ehkä se syöksee tulta, jatkoi Muumipeikko haukotellen.

– Mahdotonta, sanoi Nuuskamuikkunen joka tiesi, miten yllätystä on valmisteltava.

Hänen ystävänsä katsahti ilmaan ja sanoi:

– Oikea kultainen lohikäärme, jolla on pienen pienet vihreät käpälät ja joka saattaa kiintyä niin kovasti että kulkee perässä joka paikkaan...

Ja sitten Muumipeikko hypähti pystyyn ja huusi: – Minä olen löytänyt sellaisen! Minä olen löytänyt oman pienen lohikäärmeen!

Kun he kulkivat taloa kohti, Nuuskamuikkunen kävi läpi koko laajan asteikon epäi-

lystä hämmästykseen ja ihailuun. Hän teki sen täydellisesti niin kuin pitikin.

He kiipesivät portaat, aukaisivat varovasti oven ja astuivat ullakkohuoneeseen.

Vesitölkki seiso yhä pöydällä, mutta lohikäärme oli kadonnut. Muumipeikko etsi sitä vuoteen alta ja lipaston takaa, hän ryömi pitkin lattiaa ja etsi ja houkutteli:

– Pikku ystävä... pieni hutti-hutti-hutti, pikku kelpo muruseni...

– Kuule, sanoi Nuuskamuikkunen, – se istuu ikkunaverhon päällä.

Ja lohikäärme istui todellakin verhotangolla katonrajassa.

– Miten hän on sinne päässyt, Muumipeikko puuskahti hätääntyneenä. – Entä jos hän tipahtaa... Pysy aivan hiljaa. Odota vähän... Älä sano mitään...

Hän kiskoi vuodevaatteet vuoteestaan ja levitti ne lattialle ikkunan alle. Sitten hän otti hemulin vanhan perhoshaaavin ja piteli sitä lohikäärmeen nenän edessä.

– Hyppää! hän kuiskasi. – Pulu, pulu,

pulu... hyppää nyt hiljaa, aivan hiljaa...

– Sinä pelästyät sen tiehensä, sanoi Nuuskamuikkunen.

Lohikäärme aukaisi kitansa ja sähisi. Se iski hampaansa perhossaaviin ja alkoi surista kuin pieni moottori. Yhtäkkiä se pyrähti pois tangolta ja alkoi lennellä katonrajassa ympäri huonetta.

– Hän lentää, hän lentää! huusi Muumi-peikko. – Minun lohikäärmeeni lentää!

– Tietenkin, Nuuskamuikkunen sanoi. – Älä hypi tuolla tavalla. Ole aivan hiljaa.

Nyt lohikäärme pysähtyi keskelle kattoa, ja sen siivet värisivät kiivaasti kuin yöperhosella. Ja äkkiä se syöksyi alas, puri Muumi-peikkoa korvaan niin että tämä huusi ja lennähti sitten istumaan Nuuskamuikkusen

olalle.

Se siirtyi aivan hänen korvansa viereen ja alkoi kehrätä silmät ummessa.

– Pikku lurjus, Nuuskamuikkunen sanoi ällistyneenä. – Se on aivan kuuma. Mitä se tekee?

– Se pitää sinusta, sanoi Muumipeikko.

Niiskuneiti oli ollut kylässä pikku Myyn isoäidin luona. Iltapäivällä hän tuli kotiin ja sai tietenkin heti kuulla, että Muumipeikko oli löytänyt lohikäärmeen.

Se istui kahvipöydällä Nuuskamuikkusen kupin vieressä ja nuoleksi käpäliään. Se oli purrut kaikkia muita paitsi Nuuskamuikkusta, ja aina suuttuessaan se poltti reiän johonkin.

– Hurjan suloinen! sanoi Niiskuneiti. – Mikä sen nimi on?

– Ei sillä ole erityistä nimeä, sanoi Muumipeikko. – Se on vain lohikäärme.

Hän antoi käpälänsä liukua varovasti pöytäliinan yli, kunnes se kosketti lohikäärmeen pientä kultaista jalkaa. Vips vain, ja

lohikäärme lensi ympäri, sähisi ja syöksi suustaan pienen savupilven.

– Voi miten suloista! huusi Niiskuneiti.

Lohikäärme vetäytyi lähemmäksi Nuuskamuikkusta ja haisteli hänen piippuaan. Ja sillä kohtaa, missä se oli istunut, oli pöytälinassa ruskea pyöreä reikä.

– Voikohan se polttaa reiän vahakankaaseenkin, sanoi Muumipeikon äiti.

– Ilman muuta, selitti pikku Myy. – Kun se on kasvanut hiukan, se polttaa koko talon. Saattepa nähdä!

Hän kahmaisi itselleen kakkupalan, ja samassa lohikäärme lensi kuin kultainen raivotar ja puraisi häntä käpälään.

– Senkin piru! huusi Myy ja läimäytti lohikäärmettä lautasliinalla.

– Jos sanot noin, et pääse taivaaseen, Mymmeli aloitti heti, mutta Muumipeikko keskeytti hänet ja huusi kiivaasti:

– Ei se ollut lohikäärmeen syy! Se luuli, että sinä aiot syödä kärpäsän, joka istui kakkulla.

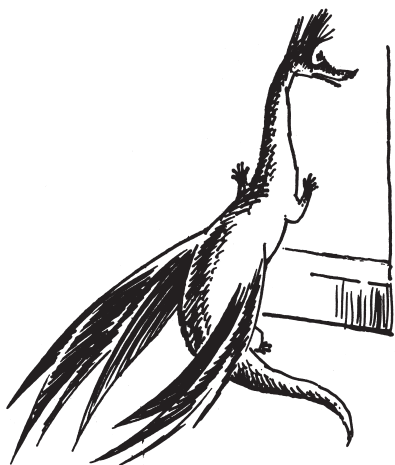
– Sinä ja sinun lohikäärmeesi! kivahti Myy; häneen oli koskenut todella kipeästi.

– Eikä se ole edes sinun, se on Nuuskamuikkusen, sillä se ei pidä muista kuin hänestä!

Tuli hetkeksi hiljaista.

– Mitä tuo penikka oikein lörpöttää, Nuuskamuikkunen sanoi ja nousi. – Parin tunnin päästä se kyllä tietää, kuka sen isäntä on. No. Lähdehän siitä. Lennä isännän luo!

Mutta lohikäärme, joka oli lentänyt hänen olalleen, tarrautui kiinni kaikilla kuudel-

la k p l ll n ja kehr si kuin ompelukone. Nuuskamuikkunen otti otuksen hyppysiins  ja työnsi sen pannumyssyn alle. Sitten hän aukaisi lasioven ja meni puutarhaan.

– Hänhän tukehtuu, sanoi Muumipeikko ja kohotti hiukan myssy . Lohik arme syöksyi salamana sen alta, lensi ikkunalle, painoi käpälänsä ruutua vasten ja katseli Nuuskamuikkusen perän. Hetken kuluttua se alkoi vinkua, ja kullinv ri muuttui harmaaksi h nn np t  myöten.

– Lohik armeet hävisivät yleisestä tietoisuudesta noin seitsemänkymmentä vuotta sitten, Muumipappa sanoi äkkiä. – Katsoin tietosanakirjasta. Kauimmin säilyi tunteellinen laji, joka on voimakkaasti polttava. Se on erikoisen itsepäinen eikä koskaan muuta mielt n...

– Kiitos kahvista, Muumipeikko sanoi ja nousi. – Menen huoneeseeni.

– Kultaseni, annammeko lohik armeesi j ad  kuistille? kysyi  iti. – Vai otatko sen mukaasi?

Muumipeikko ei sanonut mitään.

Hän meni ja aukaisi oven. Lohikäärme lensi ulos niin että säkenet sinkoilivat, ja Niiskuneiti huudahti:

– Ei! Nyt sinä et koskaan saa sitä takaisin! Miksi teit noin? Minä en ollut ehtinyt edes oikein kunnolla katsella sitä!

– Voit mennä Nuuskamuikkusen luo katsomaan, Muumipeikko sanoi kireästi. – Se istuu hänen olallaan.

– Kultaseni, äiti sanoi surullisena. – Pieni peikkoni.

Nuuskamuikkunen oli tuskin ehtinyt heittää onkensa veteen, kun lohikäärme jo tuli lentäen ja istahti hänen polvelleen. Se suorastaan kiemurteli ihastuksesta nähdessään hänet jälleen.

– Tästä ei hyvä seuraa, sanoi Nuuskamuikkunen ja huitoi otusta pois. – Hus. Tiehesi siitä. Mene kotiin!

Mutta tiesihän hän, että se oli aivan turhaa. Lohikäärme ei lähtisi koskaan. Ja mikäli hän muisti oikein, se saattoi elää sadankin

vuoden vanhaksi.

Nuuskamuikkunen katsoi huolestuneena pientä kiiltävää olentoa, joka teki kaikkensa miellyttääkseen häntä.

– Kyllähän sinä olet kaunis, hän sanoi. – Ja kyllähän olisi hauskaa omistaa sinut. Mutta käsitäthän, Muumipeikko...

Lohikäärme haukotteli. Se lensi hänen hatulleen ja kääpertyi nukkumaan sen risa-

iselle lierille. Nuuskamuikkunen huokaisi ja heitti siiman jokeen. Uusi koho hyppeli virrassa kiiltävänä ja kirkkaan punaisena. Hän tiesi, ettei Muumipeikkoa haluttanut tänään kalastaa. Mörkö vieköön koko kurjuuden...

Tunnit kuluivat.

Pieni lohikäärme kävi sieppaamassa muutamia karpäsiä ja palasi nukkumaan hatulle. Nuuskamuikkunen veti viisi särkeä ja yhden ankeriaan, jonka hän päästi takaisin jokeen, koska se reuhtoi kauheasti.

Illemmalla tuli jokea alas vene. Joku nuori hemuli istui ohjaamassa sitä.

– Nykiikö? hän kysyi.

– Kohtalaisesti, vastasi Nuuskamuikkunen. – Oletko menossa kauaksikin?

– Melko kauas, sanoi hemuli.

– Anna tänne keulaköysi, niin saat vähän kaloja, sanoi

Nuuskamuikkunen. – Kääri ne märkään sanomalehtipaperiin ja savusta hiilloksessa. Niin niistä tulee hyviä.

– Mitä sinä tahdot niistä? kysyi hemuli,

joka ei ollut tottunut saamaan lahjoja.

Nuuskamuiikkunen nauroi ja riisui hattunsa, jonka lierillä lohikäärme nukkui.

– Kuule nyt, hän sanoi. – Vie tämä niin kauas kuin suinkin ja päästä se vapaaksi jossain mukavassa paikassa, missä on paljon kärpäsiä. Hatun taitat pesäksi, ja pane se mieluummin jonkin pensaan alle, niin että lohikäärme saa olla rauhassa.

– Onko se lohikäärme? hemuli kysyi epäillen. – Pureeko se? Kuinka usein sen täytyy saada syödä?

Nuuskamuiikkunen meni telттаansa ja palasi sieltä kahvipannu mukanaan. Hän työnsi pannun pohjalle hiukan heiniä ja laski nukkuvan lohikäärmeen varovasti niille. Sitten hän sulki kannen ja sanoi:

– Työnnä kärpäset sisään pannun nokasta ja kaada sinne toisinaan pieni tilkka vettä. Äläkä välitä, jos pannu kuumenee. Tästä saat kaikki tyyntä. Parin päivän kuluttua teet kuten olen sanonut.

– Aika urakka viidestä särjestä, hemuli

sanoi happamasti ja veti köyden veneeseen. Vene alkoi liukua virran mukana.

– Älä unohda sitä hattujuttua, Nuuskamuikkunen huusi joen yli. – Se pitää kovasti minun hatustani.

– Niinniinniin, sanoi hemuli kadoten jonenmutkaan.

Hän saa kyllä aika nipistyksen, ajatteli Nuuskamuikkunen. Ja sen hän oikeastaan ansaitseekin.

Muumipeikko ei kulkenut ohi ennen kuin auringonlaskun jälkeen.

– Hei, sanoi Nuuskamuikkunen.

– Hei hei, vastasi Muumipeikko. – Saitko kalaa?

– Jonkin verran. Etkö tule istumaan?

– Äh, kuljin vain tästä ohi, mutisi Muumipeikko.

Tuli hiljaisuus. Mutta se oli uudenlaista hiljaisuutta, vaivautunutta ja luonnotonta. Lopulta Muumipeikko kysyi kuin ohimennen:

– No, loistaako hän pimeässä?

- Kuka?
- Lohikäärme tietenkin. Ajattelin että olisi hauska kuulla, loistaako sellainen otus pimeässä.
- Sitä en todellakaan tiedä, sanoi Nuuskamuikkunen.
- Mene kotiin katsomaan.
- Mutta minä päästin sen ulos, Muumipeikko puuskahti.
- Eikö se tullut sinun luoksesi?
- Eei, Nuuskamuikkunen sanoi ja sytytti piippunsa.
- Tuollaiset pienet lohikäärmeet tekevät mitä niiden päähän pälkähtää. Milloin niin, milloin näin, ja jos eteen sattuu lihava kärpänen, ne unohtavat kaiken mistä ovat pitäneet ja mitä tunteneet. Katsos, sellaisia lohikäärmeet ovat. Ei niistä kannata välittää.

Muumipeikko oli vaiti pitkän aikaa. Sitten hän istuutui nurmikolle ja sanoi:

- Voit olla oikeassa. Samantekevää vaikka se lähtikin tiehensä. Niinpä niin. Ehkäpä

se oli parasta. Kuule, tuo uusi koho näyttää hienolta vedessä. Punaiselta.

– Aika hienolta, myönsi Nuuskamuikkunen. – Minä teen sinulle samanlaisen. Tottahan tulet huomenna onkimaan?

– Tietenkin, sanoi Muumipeikko. – Sehän on selvä.

